

BORGARTING LAGMANNSRETT

Dok 1

Justis- og beredskapsdepartementet, Sivilavdelingen
Postboks 8005

0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

Dato

21-148072ADM-BORG/BORG

11.11.2021

Høring – forslag til signatur i domstolen mv.

Vi viser til departementets høringsbrev 20. oktober 2021 med vedlagt høringsnotat. Vi viser også til vår tidligere høringsuttalelser om tilpasninger av prosessregelverket som følge av utbruddet av Covid-19, av 26. januar 2021 (departementets sak 20/5947) som vedlegges for enkel referanse.

Vi avgrenser uttalelsen til å kommentere punktene 5.3, 5.4 og 5.5 i høringsnotatet, som inneholder forslag til regler som er nye sammenholdt med den midlertidige loven, og som departementet særlig ber om høringsinstansenes kommentarer til.

Den videre nummereringen følger nummereringen i høringsnotatet.

5.3 Alternativ signeringsmetode (bildealternativet)

Borgarting lagmannsrett er enig i at det såkalte bildealternativet bør beholdes, og har ingen innvendinger til at signeringsmåten gjøres subsidiær i forhold til alminnelig underskrift og e-signatur, slik det er foreslått i utkastet til forskrift § 3 andre ledd. Bildealternativet vil da fortsatt kunne benyttes ved for eksempel teknisk feil knyttet til e-signaturløsningen, ved signering av rettsforlik med utenlands part, eller der part ellers ikke har tilgang på e-signaturløsning, eller hvor e-signatur eller alminnelig underskrift ikke er praktisk eller hensiktsmessig.

5.4 Avsigelse av rettslige avgjørelser i saker med flere dommere

Vi er enige i at fullmaktsalternativet videreføres som foreslått i utkastet til forskrift § 4 andre ledd. Alternativet har stor praktisk betydning og innebærer en mulighet for effektivisering og forenkling ved avsigelse av rettslige avgjørelser med flere dommere.

I høringsnotatet pkt. 5.4 vises det til at hensynet til notoritet og etterprøvbarhet tilsier at det bør oppstilles krav om skriftlig dokumentasjon – for eksempel i form av e-post eller tekstmelding – på at rettens medlemmer er enige i avgjørelsen. Det bes om høringsinstansenes

Postadresse
Postboks 2107 Vika, 0125 Oslo

Sentralbord
21 55 80 00

Saksbehandler
Kristine Bielke Djupvik

Bankgiro

Organisasjonsnummer
926721356

Kontoradresse
Keysers gate 13, 0165 Oslo

Telefaks

Telefon

Ekspedisjonstid
0800-1545 (1500)

Internett/E-post
<http://domstol.no/borgarting>
borgadm@domstol.no

syn på hva som bør kreves for å oppfylle kravet til dokumentasjon, og på forslaget om at dokumentasjonen bør være skriftlig.

Godkjenning fra meddommere gis av og til i videomøter. For at fullmaktsalternativet skal være et reelt alternativ må det kunne praktiseres på en slik måte at det bidrar til effektivisering og forenkling for domstolen som helhet. Etter vår mening bør det derfor være tilstrekkelig – slik som alternativet praktiseres nå – at rettens leder (eller den han utpeker) bekrefter i selve avgjørelsesdokumentet at rettens medlemmer har godkjent avgjørelsens innhold. Etter vår mening er det grunn til å ha tillit til at dommerne praktiserer fullmaktsregelen på en slik måte at bekreftelse i avgjørelsesdokumentet sikrer tilstrekkelig notoritet.

Subsidiært, dersom det skal innføres et skjerpet krav til notoritet, mener vi at det bør være tilstrekkelig at rettens leder (eller den han utpeker) noterer i saksbehandlingssystemet når og hvordan den enkelte dommer har godkjent avgjørelsen, på en måte som ikke senere kan endres, slik at en ytterligere notoritet sikres. Vi bemerker likevel at et slikt skjerpet notoritetskrav ikke følger av den identiske reglene i den midlertidige loven om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv. § 8 andre ledd. Dersom det i forskriften skal innføres et ytterligere og skjerpet krav til notoritet, bør dette trolig fremgå klart av forskriftens ordlyd.

Vi slutter oss for øvrig til departementets forslag om at det ikke fastsettes ytterligere regler i forskriften om hvilken type dokumentasjon som godtas, og at domstolene må finne gode rutiner og løsninger for dette.

5.5 Undertegning av rettsbok, rettsforlik og namsbok

Fullmaktsalternativet for rettsbok mv. fremgår av utkastet til forskrift § 5 andre ledd og er foreslått begrenset til straffesaker. Vi er enig i at fullmaktsalternativet videreføres for signering av rettsbok i straffesaker, men mener at fullmaktsalternativet bør utvides til også å gjelde signering av rettsbok i sivile saker.

Også i sivile saker må alle dommerne, både fagdommere og eventuelle meddommere, undertegne rettsboken dersom denne inneholder prosessuelle kjennelser og beslutninger som ikke er skrevet i egne dokumenter og undertegnet særskilt. Selv om de fleste sivile saker er fagdommersaker med tre fagdommere, er det ikke upraktisk at meddommere deltar, enten ordinære meddommere eller fagkyndige meddommere, jf. tvisteloven § 9-12 (tingretten) og § 29-17 (lagmannsretten), samt i saker etter tvisteloven kap. 36 (administrative tvangsvedtak) hvor meddommere alltid deltar, jf. § 36-4 (tingretten) og § 36-10 fjerde ledd (lagmannsretten). Etter vårt syn taler de samme hensynene for å kunne anvende fullmaktsalternativet ved signering av rettsbok i begge prosessordningene, både sivile saker og straffesaker.

Borgarting lagmannsrett

Marianne Vollen
førstelagmann

Tonje Vang
lagmann

Vedlegg

Høring – forslag om endringer i prosessregelverket (signaturløsninger, forkynnelse mv.)